

Adela Apostolescu, Maria Cecilia Iliescu, Alina Popescu

Caiet de vacanță

VREAU SĂ ȘTIU TOTUL!

Clasa a IV-a

Georgiana Gogoescu (coord.)

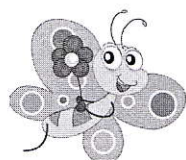
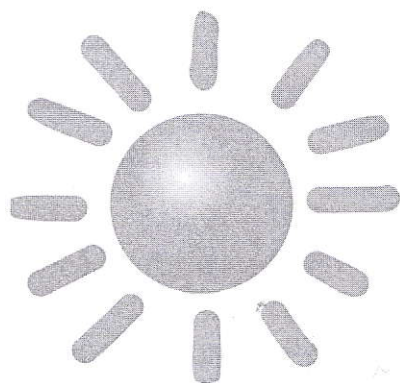

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Iași - 2019

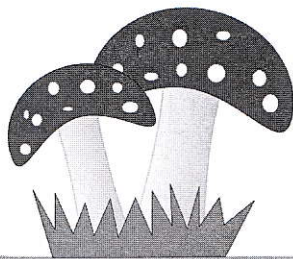
LBRIS

We know
books

MARIA CECILIA ILIESCU
ALINA POPESCU

Limba și Literatura Română

CUPRINS

Fonetica

1. Sunetul și litera. Vocale și consoane..... 5
2. Silaba și despărțirea în silabe 7

Ortografia

1. Scrierea cuvintelor cu cratimă..... 9
2. Scrierea cuvintelor compuse 11

Vocabularul

1. Cuvântul și sensul lui. Cuvinte cu sens asemănător. Cuvinte cu sens opus..... 13
2. Cuvinte cu aceeași formă și sens diferit..... 15

Punctuația

1. Semnele de punctuație și tipurile de propoziții 17

Comunicarea

1. Povestirea (orală/scrisă) și planul de idei 19
2. Transformarea dialogului în povestire..... 21

Textul

1. Textul literar (textul narativ și textul în versuri)..... 23
2. Textul nonliterar 25
3. Textul funcțional și de informare..... 27

Scrierea imaginativă

1. Părțile textului creativ și tipuri de texte..... 29

Părțile de vorbire

1. Substantivul..... 31
2. Adjectivul..... 33
3. Verbul..... 35
4. Pronumele..... 37

Părțile de propoziție

1. Subiectul..... 39
2. Predicatul..... 41
3. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată..... 43

CONȚINUTURI

- Cunoașterea noțiunilor de sunet și literă;
- Recunoașterea vocalelor și consoanelor;
- Identificarea tipurilor de litere;
- Citirea și ortografierea corectă a cuvintelor.

SUPER SFAT

Folosește:

- scrierea cursivă pentru reproducerea exactă a fragmentelor;
- scrierea îngroșată pentru evidențierea ideilor importante.

SUPER MEMOREAZĂ!

- Vocala „î” se transcrie prin literele „â” și „i”.

Litera „x” transcrie:

- grupul de sunete (cs) în fix, pix, mexican;
- grupul de sunete (gz) în exact, examen.

Înainte literelor p și b se scrie m, nu n.

EXCEPȚIE: ISTANBUL.

Rețin esențialul

Sunetul este cea mai mică parte a unui cuvânt. Acesta se aude și se rostește.

Litera este semnul grafic al unui sunet.

Literele sunt de diferite tipuri:

- de mână (scriere caligrafică) → *a, A*.
- de tipar (scrierea de tipar) → a, A.

Literele de tipar sunt de mai multe feluri după:

- aspect:
  - drepte: literă;
  - cursive: *literă*;
  - îngroșate: **literă**.
- mărime:
  - mari: LITERĂ;
  - mici: literă.

Sunetele se împart în vocale și consoane.

Vocalele sunt sunetele care se pronunță singure și pot forma silabe: a, ă, â, e, i, î, o, u.

Consoanele sunt sunetele care nu se pronunță singure, ci cu ajutorul unei vocale și nu pot forma singure silabe: b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, ș, t, ț, v, w, x, y, z.

Știu cum să fac

- Se scrie întotdeauna „î” la începutul și la sfârșitul cuvântului.
- Se scrie „î” în interiorul unor cuvinte care s-au format prin adăugarea unui grup de litere: neîntors (ne + întors), preîntâmpinat (pre + întâmpinat).
- Se scrie „â” în interiorul cuvintelor (român).
- Se scrie „e”, dar se pronunță „ie” în pronumele personale (eu, el, ea, ei, ele) și în formele verbului „a fi” (ești, eram, e, erau, erați).

ATENȚIE! SCRITEM POET ȘI POEZIE!

- Vocalele duble sunt sunete identice care se pronunță, de regulă, în silabe diferite: alcool → al-co-ol
știință → ști-in-ță
fiindcă → fi-ind-că.

ATENȚIE! Se scriu și se pronunță PRERIE, PROROC.

- Se scrie și se pronunță „ând”, nu „ind”, în cuvintele creând, agreând.

1 ★ Precizează numărul de litere și numărul de sunete ale fiecărui cuvânt.

marionetă $\begin{cases} \square l \\ \square s \end{cases}$

exemplu $\begin{cases} \square l \\ \square s \end{cases}$

contrariat $\begin{cases} \square l \\ \square s \end{cases}$

crepuscular $\begin{cases} \square l \\ \square s \end{cases}$

trambulină $\begin{cases} \square l \\ \square s \end{cases}$

2 ★★ Înlocuiește litera marcată pentru a putea obține cuvinte noi.

• val $\begin{cases} \underline{\hspace{1cm}} \\ \underline{\hspace{1cm}} \\ \underline{\hspace{1cm}} \end{cases}$

• doi $\begin{cases} \underline{\hspace{1cm}} \\ \underline{\hspace{1cm}} \\ \underline{\hspace{1cm}} \end{cases}$

• brad $\begin{cases} \underline{\hspace{1cm}} \\ \underline{\hspace{1cm}} \\ \underline{\hspace{1cm}} \end{cases}$

3 ★★ Scrie cât mai multe cuvinte cu ajutorul literelor date, fără a le repeta în cuvânt.

• n, a, i, s, e, r, c, ă _____

• l, e, v, a, i, t, o, d _____

4 ★★ Completează spațiile libere cu vocalele potrivite pentru a descoperi proverbele.

a) C _ n _ _ l _ _ r g _ d _ p _ d _ _ _ p _ r _ n _ p r _ n d _ n _ c _ _ n _ l .

b) R _ p _ t _ ț _ _ _ s t _ m _ m _ _ n v _ ț _ t _ r _ _ .

SUPER EXERCİȚIU Alcătuieste câte un enunț format din patru cuvinte care să înceapă cu litera inițială indicată.

Model: Mariana mănâncă mure moi.

- C _____
- R _____
- S _____

Ai reușit?

2. SILABA ȘI DESPĂRȚIREA ÎN SILABE

CONȚINUTURI

- Cunoașterea noțiunii de silabă;
- Cunoașterea și respectarea regulilor de despărțire în silabe.

SUPER SFAT

- Cratima nu se scrie niciodată la începutul rândului.
- Se recomandă evitarea despărțirii în silabe pentru:
  - grupurile scrise cu cratimă;
  - substantivele proprii.

SUPER MEMOREAZĂ!

- Consoanele identice scrise între vocale se despart în silabe diferite (zo-o-log).

Rețin esențialul

Silaba este formată dintr-o vocală sau dintr-un grup de sunete care conține o vocală și care se pronunță printr-o singură deschidere a gurii.

Cratima este semnul grafic folosit, în scris, pentru a despărți cuvintele în silabe.

În funcție de numărul de silabe, există:

- cuvinte monosilabice (o singură silabă);
- cuvinte plurisilabice (două sau mai multe silabe).

Când un cuvânt nu încapă la sfârșitul rândului, îl despărțim în silabe, trecând doar silabele întregi pe rândul următor.

Știu cum să fac

- Când o consoană se află între două vocale, ea trece în silaba următoare.

VE-CIN, A-BIL, BO-RE-AL

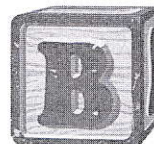
- Când două consoane alăturate se află între două vocale, prima consoană rămâne în prima silabă și cealaltă trece în silaba următoare.

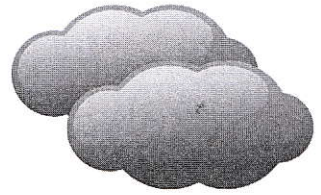
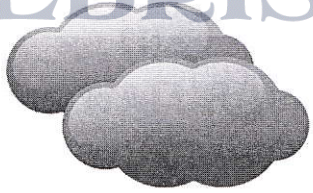
AR-DEI, AC-TIV, ÎN-GER

- Când trei consoane alăturate se află între două vocale, prima consoană rămâne în prima silabă și celelalte două trec în următoarea silabă.

FIL-TRU, CIN-STE, AS-PRU.

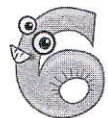
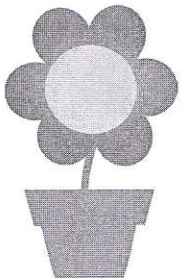
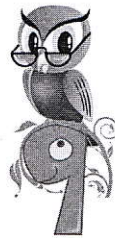
- Litera „x” exprimă sunete diferite: cs și gz.

ADELA APOSTOLESCU

Matematică

CUPRINS

Numere naturale și operații cu numere naturale	
1. Formarea, citirea și scrierea numerelor naturale cuprinse între 0 și 1 000 000	47
2. Compararea, ordonarea și aproximarea/rotunjirea numerelor naturale mai mici decât 1 000 000	49
3. Cifre romane	51
4. Operații cu numere naturale până la 1 000 000; ordinea operațiilor	53
5. Aflarea numărului necunoscut	55
Frații	
1. Diviziuni ale întregului; compararea și clasificarea fracțiilor	57
2. Operații cu fracții; aflarea unei fracții dintr-un număr	59
Elemente de geometrie	
1. Concepte de bază: punct, dreaptă, semidreaptă, segment	61
2. Poligoane – calculul perimetrului	63
3. Corpuri geometrice	65
Unități și instrumente de măsură	
1. Unități de măsură pentru lungime și volumul lichidelor	67
2. Unități de măsură pentru masa corpurilor	69
3. Unități de măsură pentru timp și unități monetare	71
Probleme	
1. Probleme care se rezolvă prin operații aritmetice	73
2. Probleme care se rezolvă prin metoda grafică (figurativă)	75
3. Probleme care se rezolvă prin metoda comparației	77
4. Probleme care se rezolvă prin metoda mersului invers	79
5. Probleme care se rezolvă prin metoda falsei ipoteze	81

NUMERE NATURALE ȘI OPERĂȚII CU NUMERE NATURALE

CONȚINUTURI

- Formarea, citirea și scrierea numerelor naturale cuprinse între 0 și 1 000 000;
- Identificarea cifrei unităților/zecilor/sutelor/miilor/zecilor de mii/sutelor de mii dintr-un număr.

Rețin esențialul

- Numerele naturale se scriu cu ajutorul cifrelor arabe: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
- Zece unități de un anumit ordin formează o unitate de ordin imediat superior.
(exemplu: 10 sute = o mie)
- În scrierea unui număr, cifrele au valori diferite în funcție de poziția pe care o au în scrierea numărului.

27 349

sute

139 405

zeci de mii

- Un număr se citește de la stânga la dreapta, rostind numele ordinului (sute, zeci, unități), apoi numele clasei respective.

473 206 → patru sute șaptezeci și trei de mii două sute șase

SUPER SFAT

- Zece unități de un anumit ordin formează o unitate de ordin imediat superior.

Știu cum să fac

- $92\ 348 = 9 \times 10\ 000 + 2 \times 1\ 000 + 3 \times 100 + 4 \times 10 + 8$
- patruzeci și trei de mii cincizeci: 43 050
- 391 249

ordinul zecilor din clasa unităților

- 785 217

ordinul sutelor de mii din clasa miilor

- 65 937 – cifra zecilor de mii este 6, cifra unităților de mii este 5, cifra sutelor este 9, cifra zecilor este 3, cifra unităților este 7.
- 65 937 – conține: 6 zeci de mii, 65 de mii, 659 de sute, 6 593 de zeci și 65 937 de unități.

SUPER MEMOREAZĂ!

- Nu confunda formarea unui număr cu scrierea sa!

1
★

Completează cu numere potrivite pentru a obține egalități:

$$73\ 081 = 7 \times \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \times 1\ 000 + 8 \times \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}};$$

$$256\ 349 = \underline{\hspace{1cm}} \times 100\ 000 + 5 \times \underline{\hspace{1cm}} + 6 \times \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \times 100 + 4 \times \underline{\hspace{1cm}} + 9.$$

2
★

Se dă numărul: 980 147. Stabiliți valoarea de adevăr (A/F) a propozițiilor:

Numărul conține 97 de mii. _____

Este un număr impar. _____

Este format din cifre distincte. _____

Cifra sutelor este 0. _____

3
★

Se dau cifrele: 6, 7, 0, 2, 1, 8. Folosind toate cifrele, fără a se repeta, scrie:

a) cel mai mare număr: _____

b) cel mai mic număr impar: _____

4
★

Scrie trei numere naturale pare consecutive, dintre care unul să fie 68 970. Găsește toate variantele posibile.

_____

5
★
★

Câte numere de cinci cifre se pot forma, având pe poziția sutelor 7, iar pe poziția zecilor și unităților de mii 9.

_____

6
★
★
★

Fie numărul 873 105. Elimină trei cifre, astfel încât cu cifrele rămase (păstrând ordinea în care se găsesc) să se formeze cel mai mare număr.

_____

SUPER EXERCITIU

Fie numărul $N = 102003000 \dots\dots\dots 1200 \dots\dots\dots 0$
de 12 ori

a) De câte ori apare cifra 0 în numărul N?

_____

b) Aflați numărul cifrelor numărului N.

_____

Ai reușit?

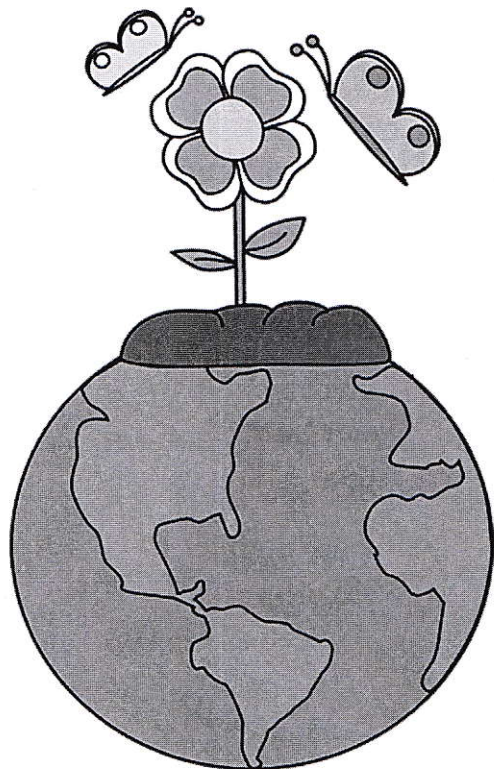

LIBRIS

We know
books

ADELA APOSTOLESCU
MARIA CECILIA ILIESCU
ALINA POPESCU

Științe ale naturii

CUPRINS

Viețuitoarele și mediul lor de viață

1. Medii de viață și influența omului asupra mediului de viață 85

Pământul și Soarele

1. Soarele și Sistemul Solar.....87

2. Mișcarea Pământului 89

Corpurile

1. Proprietăți și transformări ale corpurilor 91

IBDIS

VIETUITOARELE ȘI MEDIUL LOR DE VIAȚĂ

We know
books

1. MEDII DE VIAȚĂ ȘI INFLUENȚA OMULUI ASUPRA MEDIULUI DE VIAȚĂ

CONȚINUTURI

- Recunoașterea caracteristicilor mediilor de viață;
- Evidențierea relațiilor dintre componentele unui sistem (lanț trofic).

SUPER SFAT

- Omul și natura trebuie să fie prieteni!

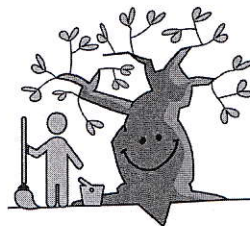
SUPER MEMOREAZĂ!

- Viețuitoarele nu se pot dezvolta în apă la o adâncime mai mare de 500 m.

Rețin esențialul

- Pretutindeni în jurul nostru există viețuitoare.
- Majoritatea viețuitoarelor trăiesc pe uscat, în mediul terestru. Există însă și viețuitoare iubitoare de apă și acestea preferă mediul acvatic. Alături de acestea se mai pot evidenția: mediul aerian și subpământean.
- Între viețuitoare se pot stabili relații de hrănire.
- Omul are un rol esențial în păstrarea unui echilibru în natură.

Știu cum să fac

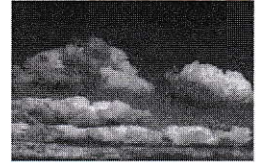
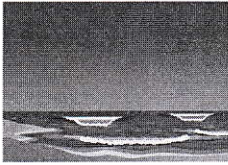
- În funcție de tipul de hrană, animalele pot fi:
ERBIVORE: rață, omidă, oaie, iguană, cerb;
CARNIVORE: tigru, râs, uliu, hienă, leu de mare;
OMNIVORE: hipopotam, porc, urs, vrabie, crap.
- Influența omului în natură poate duce la distrugerea unor medii de viață.
- Distrugerea pădurilor, poluarea pot pune în pericol viața plantelor, animalelor, dar și a omului.
- Pământul este și casa mea, deci trebuie să am grijă de ea!

1
★

Privește imaginile și scrie tipul de mediu de viață, precum și denumirea acestuia.

_____

2

★ Scrie adevărat (A) sau fals (F) în dreptul următoarelor afirmații:

- Pinguinul trăiește la Polul Nord.
- Coralii nu formează colonii.
- Pădurile de foioase sunt mai luminoase decât pădurile de conifere.
- Omul nu transformă mediile de viață.
- Unele animale din deșert se adăpostesc sub pământ.

3

★ Încercuiește viețuitoarele care trăiesc în deșert:

★ cactusul	crinul de stepă	dromaderul	râsul	agava
șacalul	vulpea de deșert	palmierul	vulturul	chiparosul

4

★ Așază cuvintele următoare pentru a obține două exemple de lanțuri trofice: bufniță, alge, greier, pescăruș, șopârlă, barză, iarbă.

_____

_____

SUPER EXERCITIU

Justificați de ce nu este posibilă dezvoltarea viețuitoarelor la o adâncime mai mare de 500 m.

_____

_____

Ai reușit?

LBRIS

We know
books

**MARIA CECILIA ILIESCU
ALINA POPESCU**

Istorie

CUPRINS

Trecutul și prezentul din jurul nostru

1. Istoria. Timpul și spațiul istoric. Cunoașterea lumii prin călătorii 95

Epoci. Evenimente și personalități istorice

1. Popoare de ieri și de azi (Epoca antică)..... 97

2. Figuri legendare din trecutul Țărilor Române (Epoca medievală)..... 99

3. Evenimente și personalități istorice ale românilor (Epoca modernă) 101

Cultură și patrimoniu

1. Patrimoniul României contemporane..... 103

TRECUTUL ȘI PREZENTUL DIN JURUL NOSTRU

CONȚINUTURI

- Localizarea în timp și spațiu a unor evenimente istorice;
- Identificarea unor surse istorice;
- Utilizarea adecvată a unor termeni istorici.

SUPER SFAT

- Pentru a nota mileniile și secolele utilizează cifrele romane:

I = 1, V = 5, X = 10, L = 50, C = 100, D = 500, M = 1000.

SUPER MEMOREAZĂ!

- Familia este prima formă de organizare atestată istoric.

Epoca antică

Epoca medievală

Epoca modernă

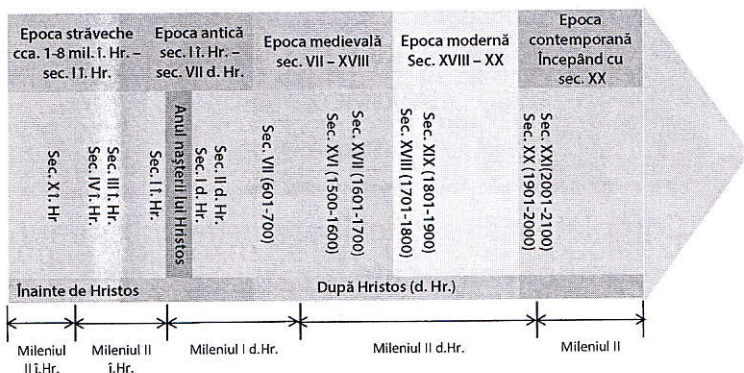
Epoca contemporană

1. ISTORIA. TIMPUL ȘI SPAȚIUL ISTORIC. CUNOAȘTEREA LUMII PRIN CĂLĂTORII

Rețin esențialul

- Istoria este știința care studiază evoluția societății omenești de la origini până în prezent.
- Istoricii au reconstituit istoria pe baza izvoarelor istorice:
  - izvoare scrise: documente, hărți, monede, inscripții;
  - izvoare nescrise: arme, podoabe, morminte vechi, ruine.
- Cronologia este știința care se ocupă cu ordonarea evenimentelor istorice. Timpul istoric se măsoară în ere, epoci.

- Comunitatea este formată dintr-un grup de oameni cu aceleași interese și norme de conviețuire, trăind pe un anumit teritoriu.

Comunitatea locală	rurală, urbană
Comunitatea națională	toate comunitățile de pe teritoriul unei țări

Știu cum să fac

- 872 î. Hr. – sec. IX, mil. I
- 59 d. Hr. – sec. I, mil. I
- 1821 d. Hr. – sec. XIX, mil. II
- 2007 d. Hr. – sec. XXI, mil. III

1 ★

Grupează în tabelul dat, următoarele izvoare istorice: unelte, arme, scrisori, tratate, podoabe, inscripții, ruine, vase, monede, hărți.

IZVOARE SCRISE	IZVOARE NESCRISE
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 ★★

Stabilește care enunțuri sunt adevărate (A) și care sunt false (F), prin colorarea căsuței corespunzătoare:

A	F	Istoria studiază evenimentele petrecute de la apariția omului până azi.
A	F	Timpul istoric are o singură eră.
A	F	Sursele istorice se pot găsi în muzee, case memoriale etc.
A	F	Cronologia măsoară spațiul istoric.
A	F	Națiunea română este o comunitate națională.

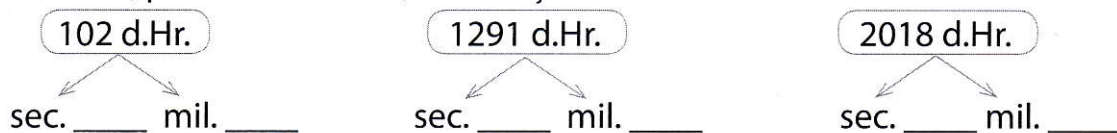
3 ★★

Completează spațiile libere, astfel încât enunțurile să fie corecte:

- Comunitatea poate fi _____ sau _____.
- Grupul de persoane în care există relații de rudenie se numește _____.
- _____ a realizat prima călătorie în jurul lumii.
- Primul zbor în Cosmos s-a produs în secolul _____.
- _____ oferă informații despre înaintașii și urmașii unei persoane.

4 ★★

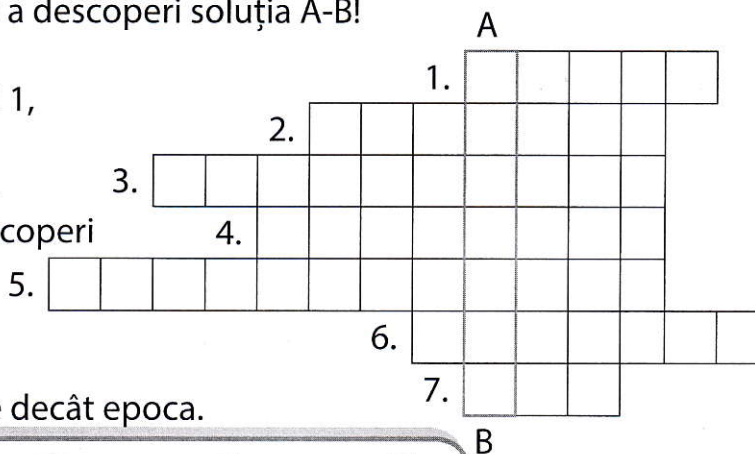
Precizează, pentru fiecare an, secolul și mileniul:

SUPER EXERCITIU

Completează rebusul pentru a descoperi soluția A-B!

- Dovada istorică.
- Era noastră începe cu anul 1, anul nașterii lui ..
- Comunitatea locală sau ...
- Face săpături pentru a descoperi urme ale trecutului.
- Epoca din zilele noastre
- 1000 ani.
- Perioadă istorică mai mare decât epoca.

Ai reușit?

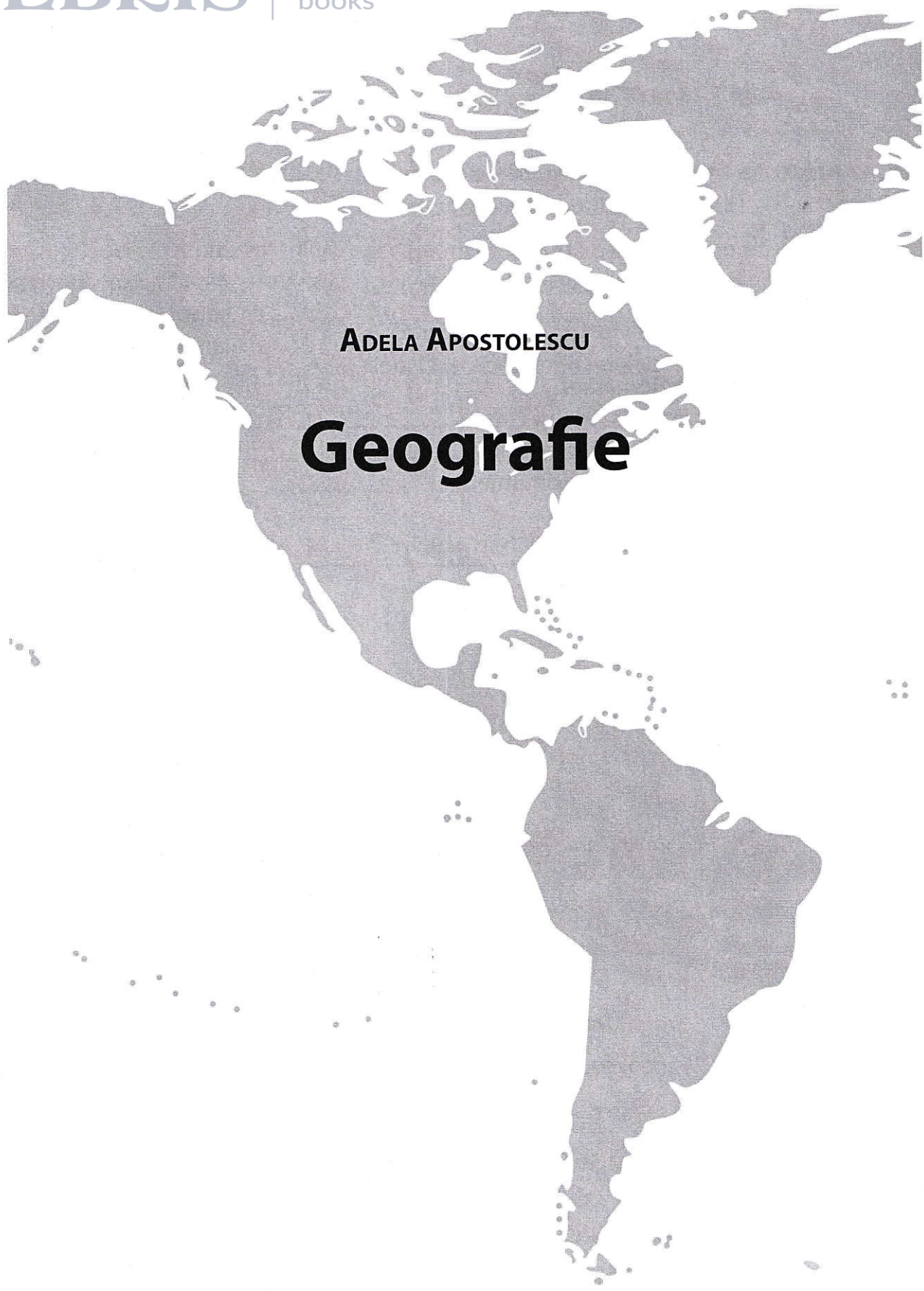
B

LBRIS

We know
books

ADELA APOSTOLESCU

Geografie

CUPRINS

Elemente de geografia României

1. Poziția geografică, limite și vecini 107
2. Marile unități geografice ale României 109
3. Organizarea administrativă a României 111

Terra – planeta noastră

1. Continente și oceane..... 113

ELEMENTE DE GEOGRAFIA ROMÂNIEI

CONȚINUTURI

- Înțelegerea reprezentărilor convenționale utilizate pe hartă;
- Exprimarea poziției cu ajutorul punctelor cardinale;
- Identificarea poziției țării și a țărilor vecine pe hărți diferite.

SUPER SFAT

- Geografia se învață utilizând harta!

SUPER MEMOREAZĂ!

- România este o țară europeană.

1. POZIȚIA GEOGRAFICĂ, LIMITE ȘI VECINI

Rețin esențialul

- România este o țară europeană situată în spațiul (istoric) carpato-danubiano-pontic.
- Granița reprezintă o linie imaginară care desparte teritoriul unei țări vecine.
- Granița poate fi naturală (munți, ape) sau convențională (stabilită prin înțelegerea dintre țările vecine).

Știu cum să fac

Privește harta țării și recunoaște vecinii:

- Ucraina (nord și est);
- Republica Moldova (est);
- Bulgaria (sud);
- Serbia (sud-vest);
- Ungaria (vest).

1
★

Alege răspunsul corect:

- România este așezată în Europa, în partea:
  - a) sudică;   b) estică;   c) sud-estică.
- Granițele României se desfășoară:
  - a) pe uscat și pe ape;   b) pe ape;   c) pe uscat.
- Nu reprezintă hotar natural pentru România:
  - a) Prut;   b) Delta Dunării;   c) Tisa.

2
★

Taie ce nu se potrivește:

Ucraina, Africa, Dunăre, Siret, România,
Serbia, Bulgaria, Republica Moldova, Ungaria, Turcia.

3
★
★

Aproximarea suprafeței României la zeci de mii este:

_____.

4
★
★

Stabilește valoarea de adevăr a enunțurilor date.

- Dunărea formează cea mai mare parte din granița României cu Serbia.
- România are ieșire la Marea Neagră în partea de sud-est.
- La sud, între localitățile Vama Veche și Pristol, țara noastră se învecinează cu Bulgaria.

5
★
★
★

Caută în careul de mai jos vecinii României:

T	E	A	R	I	M	A	C	B	D	E	F	I	N	I	R	I
A	M	A	T	S	E	R	I	U	A	S	I	M	I	A	E	U
U	R	O	A	E	T	I	M	L	O	P	R	S	A	M	T	N
C	S	I	N	R	S	L	O	G	M	A	R	E	T	I	I	G
R	E	P	U	B	L	I	C	A	E	M	O	L	D	O	V	A
A	R	O	M	I	T	I	A	R	S	S	T	R	L	G	I	R
I	A	T	E	A	E	T	S	I	T	E	G	T	O	M	R	I
N	L	S	I	S	R	O	M	A	E	A	M	E	T	N	E	A
A	B	A	R	T	I	C	O	M	T	A	R	I	M	I	C	S

SUPER EXERCITIU

Completează enunțul:

Țara noastră aparține spațiului carpato-danubiano-pontic pentru că

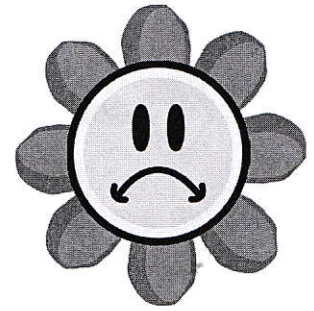
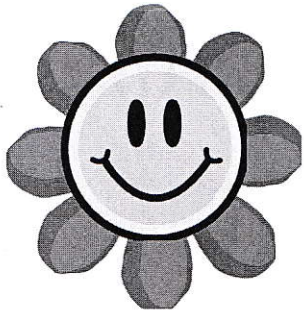

Ai reușit?

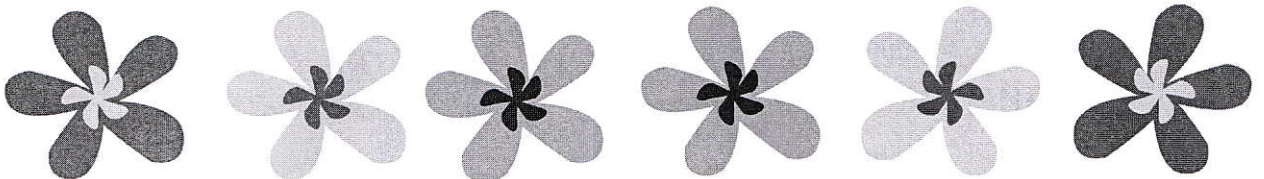
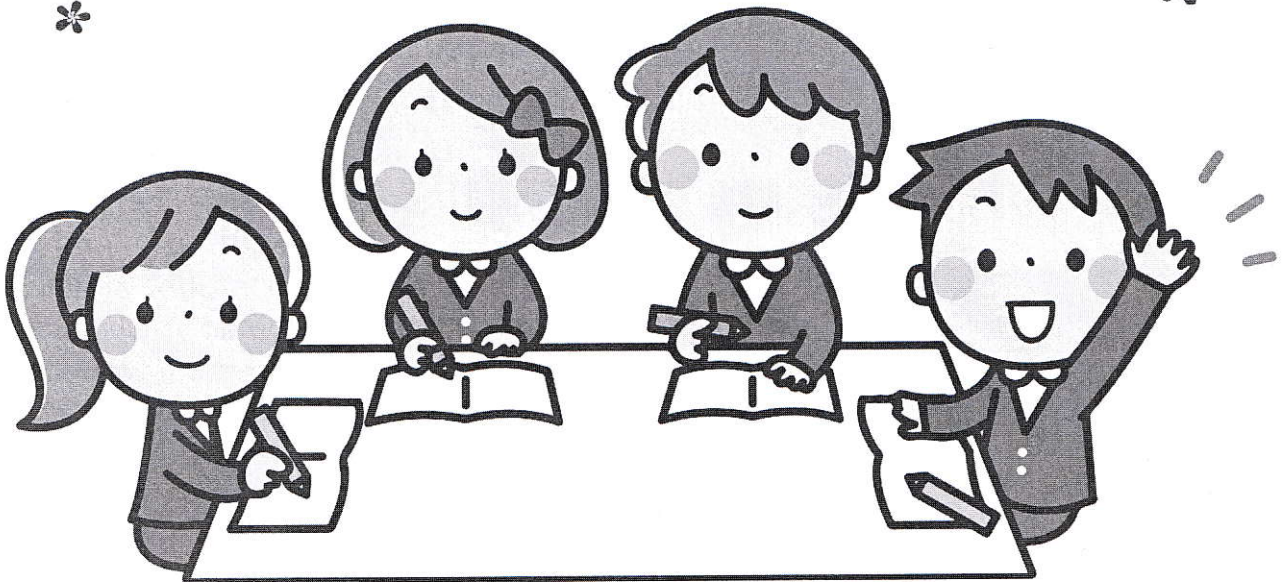
LBRIS

We know
books

MARIA CECILIA ILIESCU
ALINA POPESCU

Educație civică

CUPRINS

Locurile de apartenență	
1. România, o stea a Europei	117
Valori morale în raport cu ceilalți	
1. Norme morale respectate în viața de zi cu zi.....	119
Drepturile universale ale copiilor	
1. Drepturile și responsabilitățile minorilor	121

CONȚINUTURI

- Recunoașterea locurilor de apartenență;
- Identificarea elementelor relevante (simbolurilor) pentru apartenență.

SUPER SFAT

- Sărbătorește ziua de 9 mai!

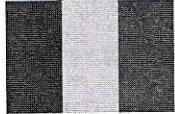

SUPER MEMOREAZĂ!

- Drapelul → semn distinctiv al unei țări, realizat pe pânză;
- Imn → poezie sau cântec solemn, adoptat ca simbol;
- Sigiliu → obiect pe care este gravat un semn;
- Stemă → semn simbolic al unei țări sau al unui oraș.

Rețin esențialul

România este patria noastră mamă. Țara noastră a aderat la Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007 și în acel an a devenit membră cu drepturi depline.

SIMBOLURILE LOCURILOR DE APARTENENȚĂ		
	ROMÂNIA	UNIUNEA EUROPEANĂ
DRAPEL	Tricolorul care are culorile așezate vertical, începând de la lance: albastru, galben și roșu. 	Douăsprezece stele galbene așezate sub formă de cerc, pe fundal.
ZI	1 DECEMBRIE 2018 reprezintă anul Centenarului de la Marea Unire.	9 Mai
IMN	„Deșteaptă-te, române!”	„Odă bucuriei”

Știu cum să fac

LUDWIG VAN BEETHOVEN
ALESSANDRO VOLTA
CHARLES PERRAULT
PABLO PICASSO
LEONARDO DA VINCI

UNIUNEA EUROPEANĂ

PERSONALITĂȚI

ROMÂNIA

GEORGE ENESCU
PETRACHE POENARU
ION CREANGĂ
NICOLAE GRIGORESCU
CONSTANTIN BRÂNCUȘI